Vraag nr. 116
van 20 september 2000
van mevrouw TREES MERCKX-VAN GOEY

Verdragen – Nederlandse vertaling

Verdragen waarvan de materie tot de exclusieve bevoegdheid van de federale overheid behoort en verdragen die tot de gemengde federale-gewestelijke bevoegdheden behoren, moeten worden vertaald naar het Nederlands om goedgekeurd te kunnen worden door het nationale parlement en door het Vlaams Parlement.

1. Welke afspraken werden er gemaakt tussen de federale overheid en de Vlaamse overheid over de procedure van vertaling, opdat uiteindelijk toch slechts éénzelfde Nederlandstalige versie van een verdrag wordt goedgekeurd door de onderscheiden parlementen ?

   Wie moet de vertalingen naar het Nederlands doen van gemengde verdragen: is dit de federale of de Vlaamse overheid ?

   Quid indien de Vlaamse overheid om beleids- en politieke redenen eerder een gemengd verdrag wil laten goedkeuren door regering en parlement, en de federale overheid in gebreke blijft om, niettegenstaande zij daar eventueel toe verplicht zou zijn, tijdig de vertaling naar het Nederlands aan de Vlaamse overheid te bezorgen ?

2. Hoeveel gemengde verdragen wachten thans op goedkeuring door het Vlaams Parlement, maar kunnen niet bij regering of parlement worden ingeleid omdat een officiële versie van de Nederlandse vertaling ontbreekt ?

3. Wie verleent authenticiteit aan een Nederlandstalige versie van een verdrag dat niet in het Nederlands werd onderhandeld en ook geen officiële versie kreeg van het secretariaat van het verdrag zelf ?

4. Is er overleg met de Europese Unie inzake de afstemming van de Nederlandstalige teksten van verdragen die ook door de Europese Unie (of één der Europese Gemeenschappen) dienen te worden goedgekeurd ?

5. Is er overleg met Nederland om tot eensluidende versies van verdragen te komen in het Nederlandstalige gebied en in de Nederlandstalige (officiële) publicaties en rechtsbronnen ?

   Over welke gemengde verdragen (in Belgische context) werd met Nederland samengewerkt om tot een eensluidende Nederlandstalige vertaling te komen ?

6. Is er een eigen administratie, afdeling of dienst binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap die belast is met de hier bedoelde vertalingen, welke verdragen liggen daar te wachten op vertaling of zijn "in behandeling" en hoeveel personeelsleden hebben daartoe een specifieke taak ?

   Wie bepaalt de prioriteiten inzake de hier bedoelde vertalingen ?

Antwoord

1. Tijdens de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid (ICBB) van 22 april 1997 werd overeengekomen dat de federale overheid instaat voor de vertaling naar het Nederlands van verdragen die geheel of gedeeltelijk tot haar bevoegdheid behoren. Die vertaling geldt dan zowel voor het Vlaams Parlement als voor het federale parlement.

   De wet van 31 mei 1961 betreffende het gebruik der talen in wetgevingszaken (Belgisch Staatsblad 21 juni 1961) legt de bekendmaking op van wetten (artikel 1) en verdragen (artikel 8) in het Nederlands en het Frans. Artikel 8 van die wet luidt als volgt: "Is er aanleiding tot bekendmaking van een verdrag waarbij België partij is, dan wordt dat verdrag in een oorspronkelijke tekst in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt met de Nederlandse of de Franse vertaling. Bestaat er geen oorspronkelijke tekst in het Nederlands of het Frans, dan wordt de vertaling in beide talen insgelijks in het Belgisch Staatsblad bekendgemaakt,". Vermits gemengde verdragen per definitie mede tot de federale bevoegdheid behoren, is deze wetsbepaling erop van toepassing.

   De tweetaligheid van de federale diensten is wettelijk bepaald in de artikelen 39 en volgende van de gecoördineerde wetten van 18 juli 1966 op het gebruik van de talen in bestuurszaken. De federale diensten zijn dus verantwoordelijk voor het vertalen naar een landstaal of landstalen van gemengde verdragen waarvan geen authentieke versie in die taal of talen bestaat. Dit is zeker het geval met verdragen die in het kader van de Verenigde Naties en de Raad van Europa worden gesloten: die internationale or-

ganisaties hanteren een aantal officiële talen waartoe het Frans wel behoort, maar het Nederlands niet.

De ICBB heeft op 4 mei laatstleden opnieuw beraadslaagd over het vertalen van gemengde verdragen. Zij besloot een werkgroep ad hoc op te richten om in deze aangelegenheid tot betere werkafspraken te komen. Die werkgroep vergaderde op 23 mei laatstleden en was samengesteld uit leden van de bevoegde kabinetten en administraties. Hij concludeerde dat de Werkgroep Gemengde Verdragen (WGV), adviesorgaan van de ICBB, voortaan bij het vaststellen van de gemengde aard telkens een verantwoordelijke voor de vertaling zou aanstellen en dat de WGV prioritaire vertalingen zou aanduiden. Dit gebeurt sindsdien effectief.

2. Van zeven gemengde verdragen namens het federale België ondertekend, ontvingen mijn diensten een authentieke tekst in een andere taal dan het Nederlands, zonder de vertaling. Ze kunnen dus nog niet aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd.

   In chronologische volgorde betreft het deze verdragen met hun officieuze titel in het Nederlands, gevolgd door de officiële titel in het Engels of het Frans en de datum van ondertekening :

   1) Verdrag betreffende toegang tot informatie, inspraak bij besluitvorming en toegang tot de rechter inzake milieuaangelegenheden (Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-Making and Access to Justice in Environmental Matters), 25 juni 1998 ;

   2) Verdrag inzake de bescherming van het leefmilieu door het strafrecht (Convention sur la protection de l'environnement par le droit pénal), 7 mei 1999 ;

   3) Tweede Protocol bij het Haags Verdrag van 1954 inzake de bescherming van culturele goederen in geval van een gewapend conflict (Second Protocol to the Hague Convention of 1954 for the protection of cultural property in the event of armed conflict), 17 mei 1999 ;

   4) Protocol inzake water en gezondheid (Protocol on Water and Health) bij het Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren, 17 juni 1999 ;

   5) Protocol ter bestrijding van verzuring, eutrofiëring en ozon in de omgevingslucht (Protocole relatif à la réduction de l'acidification, de l'eutrophisation et de l'ozone troposphérique) bij het Verdrag inzake grensoverschrijdende luchtverontreiniging over lange afstand, 1 december 1999 ;

   6) Protocol van Cartagena inzake de preventie van biotechnologische risico's (Protocole de Cartagena sur la prévention des risques biotechnologiques) bij het Verdrag inzake biologische diversiteit, 26 mei 2000 ;

   7) Facultatief Protocol betreffende kinderhandel, kinderprostitutie en kinderpornografie (Protocole facultatif concernant la vente d'enfants, la prostitution des enfants et la pornographie mettant en scène des enfants) bij het Verdrag inzake de rechten van het kind, 6 september 2000.

3. De authentieke teksten van een multilateraal verdrag worden opgemaakt en afgeleverd door de zogenaamde depositaris.

   De depositaris is een staat die verdragspartij is of is het permanent secretariaat van een internationale organisatie waarin de verdragsluitende staten vertegenwoordigd zijn.

4. De Nederlandstalige versie van verdragen die in het kader van de Europese Unie zijn gesloten, wordt opgemaakt en afgeleverd door de diensten van de Europese Gemeenschap.

   Ze dient voor de federale overheid en voor de gefedereerde overheden die erbij betrokken zijn.

5. In de bovenvermelde werkgroep ad hoc werd overeengekomen dat het federale Ministerie van Buitenlandse Zaken met Nederland overleg zal plegen om te komen tot een gestructureerde samenwerking. Op de ICBB van 10 oktober laatstleden heeft de minister van Buitenlandse Zaken meegedeeld dat zijn Nederlandse collega Van Aartsen voorstelt om de zaak verder in een ambtelijke werkgroep te onderzoeken.

   In afwachting blijft het zo dat zowel de federale overheid als de Vlaamse in voorkomend geval de vertaling van de Nederlandse overheidsdiensten gebruikt. Wanneer Nederland geen ver-

taling maakt – er bestaat in Nederland geen verplichting tot vertalen – dan is de federale overheid verantwoordelijk voor de vertaling.

6. Er is geen specifieke dienst van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap belast met het vertalen van gemengde verdragen. Dit vloeit voort uit wat voorafgaat.

   Er zijn nu trouwens geen verdragen die op hun vertaling door de Vlaamse overheid wachten.